

1 TIMOTI
Pol pepa muno namba 1 bogl
Timoti tongwa
Ka mongo yegl ende okuna
ongwa

Yomba tau dingwa Pol kamambuno kongun namba 4 ere wanume dingwa. Enge i Timoti eremogl Efesus kamun God yombama yungu ombuno yongwa i sugl wakai moran te Pol ende Masedonia kamun enambuka pre pepa muno bogl tongwa. Te ye pi Timoti kanagledi prukwa i ama pepa mina muno boglkwa. Pol pepa muno boglmara i kanga ana ye kane paimoglkrukwa mereyegl pangwa.

Pol pepa muno i boglkwa i 1 Timoti ya 2 Timoti te Taitus kamambuno kongun ende okuna eingwa kanno pangwa. Buk suwota i prapra Pol yene muno boglkwa. Yomba tau pirkwa 1 Timoti i buglayungu A.D. 64 mina muno boglkwa.

Ka mem kande 1 Timoti mina pangwa i yegl: Timoti kongun pamere ere ana God yombama sugl wakai morambuka ipre Pol pepa muno bogl tongwa. Timoti i yagl gakmugl ta moglkwa te ye Pol akeple dindre kamambuno wakai kongun orkwa. Te Timoti eremogl yomba tau kamambuno kimbi dindre, te kaiya mokna mawagl ere te yagl ambu bogl ikriyo dingwa yomba i ama kanpogl sindre ana God yombamo sugl wakai morambuka pre ka i akiye muno bogl tongwa.

Pol pepa muno namba wan bogl Timoti tongwa

¹ Na Pol Yesus Krai aposelmo moglka. God nono i-ikine endungwa yagle ya Yesus Krai ende ikine unambuka pre nono sugl mouna ye na aposel kongun erambedi pinde yungwa.

² Timoti, pirngi mina ene na wana kaima motnga. Na pepa i bogl teinga. God Neno ya Yesus Krai nono Yaglkandeno, ye wakaimo ya mitno goglkwa ya nomano pokndungwa i ene mina panambiwo.

Kakimbi beke tongwa yagle pre sutno wakai molo

³ Nono Efesus mouglo na ende Masedonia enagledi erika enge ka di ene teimere ikra aglke yegl diteinga. Sraglpre ene Efesus kamun mogltre yomba tau kamambuno paikrumere beke tenaglkwa i ene mane dito.

⁴ I kumbu kaman dorugl dingwa ya kowano awano kangino epigl poriye singwa i ene mane dito. Taragl yeglmere tengramo panan ana God taragl wakai eragledi prukwa i ene ta pirngi dikraglkwa.

⁵ Ba erme na lo ka ene diteinga, i ene ditemin ye duglo beglmbi, ana ye nomano undi yenan ye Yesus wedi kaima pirngi dinaglkwa. Mambuno yegl mina ye yomba tau deno munduno tendre kan wakai yenaglkwa.

⁶ Yomba tau mambuno wakai i mina mokono tendre ana ka mem paikrukwa i mina du ere di wanmeglkwa.

⁷ Ye God lomo beke teingwa yomba moramnedi pirkwa te yene ka sraglwe dingwa i kaima dumenedi pirkwa ba ye ka dingwa i mambunomo pirkre kugl ende dingwa.

⁸ Ba lo pamere duglo bogl wakai meglmbi, i nono pirkan ounga lo wakai pangwa.

⁹ No ama pirkan ounga, lo pangwa i yomba du-yene meglkwa ipre ta paikrukwa. Manga. Ba yomba yeglpre lo pangwa: Lo sende ekriye-beglkwa ya, te God mokono tendre ana tandaglme erikwa ya, te God mambuno wakai pamere erekre, ana makandle mambuno kinde duglo beglkwa ya, neno mano sigogl te yomba ta sigeglkwa yomba, ye pre lo pangwa.

¹⁰ Te yagl ambu ya kunogl gundingwa ya, te yagl ya ambu yene kambrika gundingwa ya te yomba kane yoko singo paingwa ya te kakimbi dingwa ya, te kakimbi di nangino dangingwa. Te taragl tau ama erikwa i kamambuno dumere erekrikwa.

¹¹ Ka kaima i kamambuno wakai mina suna pangwa, i na dipene endinaglka pre God kongun i na narkwa. Kamambuno wakai i yegl di norkwa, God yene ambuglange kande ya yombuglo kande te gun yeingwa i mem kaima moglkwa.

Yaglkande God eremogl Pol wakaimo tongwa ipre Pol diwakai yongwa

¹² Nono Yaglkandeno Yesus Krai na yombuglo bogl nare ana ye kongunmo i kaima na erambedi pirtre narkwa. Ipre na ye diwakai yei teinga.

¹³ Ba na okuna kana ye kenaglmo sindre, te ere sindre, te dena kumbro ka kinde diteingra. Ba God eremogl na mitna goglkwa, sraglpre, na Yesus

wedi pirngi dikrisre te pirkan erekrika pre taragl i erika.

¹⁴ Ana Yaglkande Yesus ombugl wakaimo kaima ere narko na ye pre pirngidi ana munduna pangwa.

¹⁵ Yesus Krai tandaglme yomba nono ere-ina pre ende makandle ungwa. Ka i ka kaima pangwa yomba prapra pirtre ana pirngi dinaglkwa. Ana na nana tandaglme pond ere ende okuna kaima einga yagle.

¹⁶ Ba Yesus wakaimo na mina komnaiye kana wu pene enambedi prukwa. Ye mambuno yegl na mina orkwa i okuwo tandaglme yomba prapra na embriyena i ombuno dinan kandre ye Yesus Krai pirngi dindre ana kor aimande moraglkwa i inaglkwa. Yeglpre God na komnaiye kana mitna gogl narkwa.

¹⁷ God suwara king aimande moglkwa, ye goglkrambuka te nono ye kankramga, yeglpre ye wakai pirtre kangiyeye kande aimande aimande ake mitna ende moramga. I kaima.

Pol eremogl Timoti yombuglo ere yaglkumba engre atne endo dungwa

¹⁸ Timoti, na wana, God kamo no okuna ene ditomga ikra pre na pirtre ana erme ene pre okuna propet ka yegl di pandiglkwa ana kamo i kunda taragl, mereyegl akegidi mogl ana kunda yombuglo eratnga.

¹⁹ Ipre ene pirngi dindre ana nomano undi-nambuka, yomba tau ye nomano aglau pangwa pre pirngi dingwa i sip nigle kombuglo mina bogl deruwagl ormere yegl ye pirngino deruwagl orkwa.

²⁰ Ye mina suna i Himeneus ya Aleksanda yagl suwo i na Satan ongo mina yeinga. Na yegl erika i ye God kamo dikinde yeikrimbrika ana pir inambrika pre erika.

2

Kamange yegl ere God tenaglkwa

¹ Na ene kongun yegl eraglmedi pre diga. Komnaiye kana kamange eraglkwa i God diwakai yei ana yanadi, krapogl, ana yomba prapra akepledi to dinaglkwa.

² Te king wagle ya gavman yomba kande pre kamange ere God tembi ana ye akeple dinan, nono deno munduno bipokndi yenan kiendi mogl ana God prumere ere te du-wakai moramga.

³ Kamange yeglmere wakai pango ana God no i-ikine endungwa ye wakai prukwa

⁴ God eremogl yomba prapra ere-imbo ana ka kaima mambuno pirpogl sinaglmedi prukwa.

⁵ Ipre nono pirkan ounge God suwara kaima moglko te yagl ta sunawom mogl ana yomba ya God i-suwara endungwa, yaglmo i Yesus Krai.

⁶ Ana yagle ye yomba prapra topo ere i-ikine endina-pre goglkwa, i yomba prapra God ere-inagledi enge panduglmara yegl orkwa.

⁷ Mambuno ipre na aposel mogl ana kamambuno dinaglkwa pre na pinde yungwa. Ana Yomba Bina ka kaima ya pirngi kamo i beke tenaglkwa na ama ka beke tenaglkwa yomba moglka. Na kimbi ta dikrika, ka kaima diga.

⁸ Na pirka, yomba yagl koglkoglo meglkwa ye holi mogl deno kumbrikwa mo nonga dingwa i

ta paikran, ye onguno ake mitna ende kamange eriyondo.

God dembiye sinaglkwa enge ambu mambuno yegl eraglkwa

⁹ Na ama pirka, ambu wagle ye kungugl gagl wakai pamere eraglkwa, te bitno yungo ya nangino mina bis kanekane ya gol mo kungugl gagl topo kande boglkwa ekin gagle no kanaglmedi erekraglkwa.

¹⁰ Tamanga. Ambu wagle ye God nangiglma moramnedi pirmsi, ye kongun wakai kanekane i eraglkwa. Konguno wakai i ye ekinmo kaima.

¹¹ Ambu wagle kiendi mogl-atne ende, ka dikre ana kinano keunde piraglkwa.

¹² Na Pol yegl diga: Ene kamambuno piraglkwa enge ambu eremogl yagl ka beke tendre mogl-mitna endekraglkwa. Ambu ka dikre kiendi moraglkwa.

¹³ Sraglpre God komuno kana Adam ereyei ana okuwo ambu Eva ereyongwa.

¹⁴ Ana, Adam ye kakimbi ka ipre pirngi dikrukwa, ba ambu Eva ye kakimbi ka i pirngi dindre tandaglme orkwa.

¹⁵ Ba ambu konguno yegl: Ye gak kugltre, te God wedi pirngidi, te yomba kanwakai yei, te mambuno du-wakai ere, ana nomano wakai panan, ye God ere-inambuka.*

* **2:15:** Grik kanno mina ka i mongomo kaima ta wu pene pikrukwa.

3

God yombamo mina ende okuna pi sutno meglkwa yomba kanno

¹ Ka i kaima pangwa. Yomba ta God yombamo mina ende okuna pi sutno mogl piran ana ye kongun wakai kaima eragledi prukwa.

² Ana ende okuna pi sutno meglkwa yomba ye aglaumo ta paikrano, embiye suwara moran, dem oglandi kumbrokre wakai pamere ere, yene sugl wakai mogl, sragl guagua erekre, yomba yongugl di yungugl ende, te yomba ye dembiye simbi, ana ye ka beke tenambuka kuno orkwa.

³ Ana ye wain giple dungwa ne du erekre, te dem kumbrokre, wakai mogltre, nonga sikre te minge moni wedi ningadi pirkrambuka.

⁴ Yene embiye nangiglma ya yombama sugl wakai moran ana ye ka dumere nangiglma pirtre neno pir i-mitna ende pinande eraglkwa.

⁵ Ba yaglmo i yene embiye nangigle sugl wakai moglkran, ye God yombamo prapra sugl wakai moglkrambuka.

⁶ Yomba erme nomano kor i-yake tenaglkwa ye God yombamo sugl moglkraglkwa. Aglau eran ye yomba wakai mogledi pirtre karaugl engran ana God eremogl Satan ka-tange tomere kuno yegl ye ka-tange tenambuka.

⁷ Ana kamambuno pirkrikwa yomba epigl moglkwa i kanimbi ye mambunomo wakai panan, ye pra God yombama sutno morambuka. Ba ye kangiye kinde panan, ye pre yomba nangiye ka simbi ana Satan kitn koglmara sinambuka.

God kongunmo mina akeple dingwa yomba

⁸ Kamambuno mina akepledi kongun erikwa yomba ye ama kongun nomano wakai panan, drano suwo koglkre, wain gige dungwa merkinde ne du erekre, te yomba bakagl tendre monino ikraglkwa.

⁹ Ye nomano undi yenan ana pirngi dinaglkwa kamo kaima i ake gidinaglkwa.

¹⁰ Komuno kana kongun duwo erimbi kanamnedi kongun tenaglkwa, ana yene mina aglau ta paikran okuwo ye pra God kongunmo mina akeple dingwa yomba moraglkwa.

¹¹ Kuno yegl keunde, ye embino wagle mambuno wakai pamere ertre ana yomba di kinde yeikraglkwa. Ye yomere-pamere mogl ana kongun kanekane ingwa i pamere wakai ere eraglkwa.

¹² Kamambuno mina akepledi kongun erikwa yomba ye ambu suwara indre ana yene embiye nangilma sugl wakai moraglkwa.

¹³ Yomba kongun wakai ere God yombamo akeple dingwa, ye kangino wakai panan ana ye eremogl Yesus Kraisi wedi pirngi dingwa kamo i kundugl goglkre giglendi dipene endinaglkwa.

God kamo mem kaima i-pene endungwa

¹⁴ Na oglandi ene motnara unagledi pirka, ba kondo ka i pepa muno bogl ene yegl eratnedi teingwa,

¹⁵ te aglau ta eran na oglandi ukrimbo, ene pepa muno bogl teinga i kandre ana God yombamo bogl wakai moraglkwa mambuno i ene pirkan eratinga. Ana God kor aimande moglkwa yombamo

wagle ye yungu kauglange mereyegl mogltre ye kamo kaima ake meglkwa.

¹⁶ Kaima. God kamo i mem pond kaima pangwa, ana yomba ta eremogl kamo i di uglmange erekragl kwa. I mambuno yegl:

Ye wu yomba kaima ongo
ana yomba prapra kaningwa.

Ye mambuno du-wakai
Holi Spirit ombuno dungo
angelo wagle kaningwa.

Ye kamo yomba dipene ende
waidi dumo bange bange
eingo ana uglomugl koglkoglo
yomba ye wedi pirngi dingwa.
Ana God ye yend heaven
pindre kangiyeye kande tongwa.

4

*Kakimbi beke teingwa yomba wagle sutno
wakai moglo*

¹ Holi Spirit dinongugl kaima endungwa, okuwo yomba tau pirngi dingwa kondo ana spirit kinde ya spirit kinde kanno beke tenaglkwa i pirtre sika sinaglkwa.

² Kakimbi dingwa yomba ye mambuno kinde ere ana kakimbi beke tenaglkwa. Ye nomano suna endi donga mereyegl dendre sikugl endungo ana mambuno kinde ya wakai pangwa i yumbusi pirrikwa.

³ Kakimbi beke tongwa yagle yegl beke tenaglkwa: Yagl ya ambu bogl ikrimbi, te kaiya mokna tau nekriyo dinaglkwa. Ba kaiya mokna prapra yomba ninaglmedi God ereyongwa. Ipre

pirngi dingwa ya God kamo yomba pirkwa i mina ye kamange ere God diwakai yei ana ninaglkwa.

⁴ God taragl prapra ere yongwa i wakai yongwa, suwara ta kinde kondokraglkwa. Ipre God diwakai yendre okuwo inaglkwa.

⁵ Sraglpre, God kamo mina ya kamange ounara i mina kaiya mokna wakai yongwa.

Timoti ye Yesus Krai kongunmo wakai morambuka

⁶ Ene angitn ambatn kindine kaman ka i ditemin, ana ene eremogl Yesus Krai kongunmo yomba wakai moratnga. Ana pirngi dinga ka ya ka kaima beke pirtre duglo botnga ikra ene yomba beke temin ana enene pirnginen akegi dinan moratnga.

⁷ Ba ambu kindagl wagle kumbu kaman yoko dingwa i ene pir kindekondo. Enene God mambunomo pamere i beke pir ake gidi moratnga.

⁸ Ene pirkan etnga: Nangino yombuglo panambedi pre kongunmo erikwa i akeple kurita dungwa. Ba nomano giple dinambuka pre God mambunomo mina kongun ounga i taragl prapra akeple dungwa, i erme makandle kor-mounga ya okuwo kor aimande moramga plau dinambuka i akegi norkwa.

⁹ Ka diga i kaima yene. Yeglpre yomba prapra pir-indre ana kaima pirngi dinaglkwa.*

¹⁰ Mambuno ipre nono yombuglo ere ana piglkai-si kongun i ounga. Sraglpre, God kor aimande ye yomba prapra i-ikine endinambuka

* **4:9:** Nono pir pogl sikunga, ye ka kaima aglo pangwa pre dume, kamo i epigl 8 mina mo 10 mina pre dum manda.

ipre nono kuie eremounga, ba komnaiye kana yomba pirngi dingwa keunde inambuka.

¹¹ Ene ka i yomba giglendi ditendre ana duglo boraglkwa pre beke erenatnga.

¹² Yomba ye kanaglkwa ene yagl gakmugl motnedi pir suglbai boraglkwa, ba ene yomba yoko ta moglkitnga. Tamanga. Ene ka dinatnga ya mambuno wakai eratnga ya yomba kanwakai yenatnga ya pirngi dinga ya te noman wakai, i prapra ombunodi pirngi dingwa yomba tenatnga.

¹³ Na unaglka pre sugl moratnga enge i ene yombutn dokokre ana yomba kamambuno kere tendre te mambuno dipene ende ana God yomba wakai kangwa mambuno i yomba bekete moratnga.

¹⁴ Ene God kamo ditengo pitnara ya kamambuno mina ende okuna eingwa yomba. Ye onguno ene bitn tembe yeingo ana God Spiritmo taragl wakai inga ikra ene pir suglbai boglkro.

¹⁵ Kongun i enene ende okuna pi ertre, ana igle mina mogl pamin ana yomba prapra taragl wakai eratnga i kanaglkwa.

¹⁶ Ana enene embriyen ya ka beke tenere ipre ene sugl wakai moglo. Taragl yegl aimande ere motn ana enene ya yomba prapra beke tengo pirkwa i God ere-inambuka.

5

God yombamo prapra ka wakai di akepledi to

¹ Ene yagl kindagl wagle ka tekre ana nen mereyegl ka wakai ditenatnga. Te yagl gakmugl wagle angitnma mereyegl di akedu ende to.

² Te ambu kindagl wagle manma mereyegl di akedu ende tendre ana ambai mor wagle ene ambatnma mereyegl noman mina wakai yenano di akedu ende tenatnga.

Ambu werai wagle wakai eretenaglkwa kamo

³ Ana ambu werai wagle yene mundu kaima meglmbi ana ake wakai ereteiyo.

⁴ Ambu werai i ye nangiglma mo gawama ta meglmbi ana kamambuno pirkwa kongunmo i pirtre, yene yombano ya neno mano pre okuna kana kongun wakai ere te ikine endinaglkwa. Mambuno yeglmere God prumere eriko ana ye ongumuglo mina wakai kaima pangwa.

⁵ Ambu ta ye ambu werai kaima moran ana ye nomanmo mina God wedi pir mogltre ana ermine ya enduwer engenge kamange krapogl morambuka.

⁶ Ba ambu werai ta nangiye taragl merkinde ipre kongunmo ere wanan, ye kandi gogl kondungwa.

⁷ Ka i giglendi ditenatnga, yegl eremin ana ye aglauno ta panan yomba kankraglkwa.

⁸ Ba yomba yene yombama ya bormaimo suwara erewakai eretekran, ye pirngimo paikrukwa, ipre ye yomba kinde kaima moglko, ana kamambuno kiurikwa yomba mambuno wakai ere ye engre teingwa.

⁹ Ambu werai wagle kangino boratnara i ambu yeglmere pra kangino boratnga: Ambu werai ye

buglayungu 60 ne kawa tenambuka, te ye ama yagl suwara ongwa morambuka.*

¹⁰ Te yomba merkinde pirkan erimbi ambumo werai i kongun wakai yeglmere orkwa panan: Yene nangiglma wakai ere bakagl i-mitna endungwa, yomba yongugl kanwakai yei God yomba du-wakai meglkwa katno nigl kogl tongwa, te yomba yumbuno akeple dungwa, te kongun wakai kanekane i mina suna yene nangiye tendre eremoglkwa.†

¹¹ Ba ambu gakmugl wino geglkwa ye kangino boglkratnga. Sraglpre, ye nomano mina yagl kor aglke enamunedi pirimbi ana ye Yesus mokono tenaglkwa,

¹² ana ipre ye ka kot i-nangino dangingwa, sraglpre, ye komnaiye kana God mina ka digidi pandiglkwa ikra sendingwa.

¹³ Te ye ama yomburo doko yoko mogl ana yungu prapra yomara yungu pegl kugltre, yomba mokono ka dindre ana ka guagua dingwa, ye engeno erekinde ere ka yeglmere dinaglkwa paikrumara dingwa.

* **5:9:** Ambu werai wagle i kangino magl beglkwa i nono ta kankunga. Ba pirpogl singwa yomba tau pirkwa ambu wino geglkwa wagle God kongunmo eramunedi pandigl ana yagl pikramune dingwa. Yomba kamambuno pirkwa eremogl ambu werai wagle ka di gigne dingwa ye kangino sindre ana wakai ere kaiya mokna ya kungugl gagl teingwa. † **5:10:** Jon 13:1-17 ongwa i kanamga. Enge igle ye mambunono pangwa i ana ye wan ende wu ene yungun mina wimbi, ene piratnga ye konbauna wimara i katno kungane orko deglmbi yongwa pre ene nigl kogl tokaisi ende tenatnga. Kongun yeglmere i kongun yomba ta kongunmo pangwa. Matyu 20:25-28 kanamga.

14 Ipre na yegl pirka, ambu gakmugl wino geglkwa ye yagl kor pindre, gak kuglyei, yene yunguno togl sugl wakai mogl ana God mambunomo ombuno dimbi yomba menda wakai kandre ka kinde di nono norokraglkwa.

15 Sraglpre, ambu werai tau mambuno i mokono tendre ana Satan mambunomo duglo beglkwa.

16 Ba pirngi dungwa ambu ta yombamo bogl meglmara igle ambu werai ta suna meglmbi, ana ambumo i eremogl ambu werai wagle sugl wakai mogl tenambuka. Ye eremogl God yombama yumbuno tekrambuka. Ye yegl eran ana God yombama eremogl ambu werai mir tongwa moglkwa i akeple dinaglkwa.

Kamambuno mina ende okuna eingwa yomba kanno

17 God yombama mina ende okuna eingwa yomba ye kongun wakai erikwa ipre kangino di mitna ende topo wakai tenaglkwa. Ana yomba kamambuno mendigl pandigl dipene endingwa ya God kamo beke teingwa yomba ye topo guma-mugl teiyo.

18 Kamambuno pepa mina okuna muno yegl pangwa, “Bugla-kau kugl mongo engre winambodi ugla pogl moran ene dra tusi tekriyo.”✧ Ana “Kongun yomba kongun ormara ipre topo inambuka kuno orkwa.”✧

19 Yomba suwarata undre God ende okuna ongwa yagl aglau ta orme dinan, ene ye kamo pirkratnga. Ba yomba suwo mo suwota undre

ana kaima aglau orkura owo dimbi ene ye kanno piratnga.

²⁰ Te ende okuna eingwa yomba tau ye tandaglme erimbi ana yungu ombuno ongumutno mina ka-tendre akedu ende temin ana ende okuna eingwa yomba tau kundugl goraglkwa.

²¹ God ya Yesus Krai ya angelo wagle ongumutno mina na ka di teimere i pra eratnga: Yomba tau ene di kinde yei ana yomba kande wagle ya yeinenga di wakai yei, yegl erekro. Yomba prapra diwakai yeito.

²² Ana yomba ta God yombama mina ende okuna enambedi ene tambre kana pinde indre ongun ye bitno mina tembe yeitekro. Aglau eran yomba tau tandaglmeno ene nangin dange dinambiwo. Enene du-yene mogltre sugl wakai moglo.

²³ Ene niglkor keunde engenge nekro. Ene wain kurita akiye nemin ana den biglke akeple dinan kinde engenge sungwa i argan erambuka.

²⁴ Yomba tau tandaglmeno nongugl pango yomba prapra kandre yumbu sinaglkwa. Ba yomba tau tandaglmeno teke paimogl ana okuwo wu pene ongwa.

²⁵ Kuno yegl keunde, yomba kongun wakai eraglkwa unongugl enambuka. Ana kongunmo erikwa i mambunomo wakai oglandi ta unongugl pikrukwa, ba mambunomo i prapra aimande ta teke paikrambuka.

6

Nigl-kongun yoko erikwa yomba kanno

¹ Ana nigl-kongun yoko ere topo ikrikwa ye yombamo kande wagle pre diwakai yei kangino dimitna endinaglkwa. Yegl erimbi yombano kande eremogl God kamo ya no ka beke tomga i ye dikinde yeikraglkwa.

² Ye sutno moglkwa yagle pirngi dinan ana ye yegl pirkraglkwa, “No angro moglkwa, yeglpre ye kamo sende pirkramga.” I tamanga. Ye yegl piraglkwa, “Ye Krai yombamo moglkwa pre na nomana ye teinga. Na ye kongunmo eriko ana ye taragl wakai na kongun erimara i yungwa.” Ye Krai yombamo moglkwa ipre ye kanwakai yei ana kongunmo wakai kaima eraglkwa. Ene engenge mambuno yeglmere beke tendre ana ye eraglkwa pre ene akeningandi ditenatnga.

Kakimbi beke tongwa yagle ya moni bumbuno geglkwa

³ Yomba ka pamere beke tenambuka i no kamambuno beke tomere ya nono Yaglkandeno Yesus Krai kamo i bogl wu suwara pikran,

⁴ ana yomba yeglmere yene pirmitna ende ka kaima i pirpogl sikrikwa. Te ka kaima mambuno ipre ye ka di ende mitna pi ana tengramo dingwa. Ka yegl dingwa i mambuno yegl wu pene ongwa: Ye deno kumbro yomba ta tendre, te ka tengramo dindre, te yomba nangino ka-sindre, te nomano kinde yei yomba tau teingwa,

⁵ te ye nonga singwa yomba mambuno yegl erikwa i ye nomano aglau orko ana ka kaima ye ake moglkrikwa. Ana kamambuno konbauna yongwa i ye minge moni sindagl ninamnedi pirkwa

Taragl merkinde pai norambuka

⁶ Ba yomba ta God mambunomo pamere ere ye taragl ake-nongwa i pra ake-neyedi piran kaima ye taragl wakai merkinde paitongwa.

⁷ Ana nono pirkan ounge, nono mano kugl yongwa enge taragl ta ikre yoko umgra, yeglpre goramga enge taragl ta indre pikramga.

⁸ Ipre nono kaiya mokna mo kungugl gagl ta yenan i prawe dinamga, “Na taragl pra ake-neinga.”

⁹ Ba yomba taragl merkinde ake ninamede piraglkwa ye baglnu mina yange sindre ana kitn sinaglkwa. Te ye taragl merkinde pre nomano ningadi panambuka i ere endinan du ere, wau bogl ana kinde kaima eraglkwa.

¹⁰ Minge moni pre bumbuno geglkwa i tandaglme kanekane mem mambuno yongwa. Te taragl merkinde painarambedi akeningandi pirkwa yomba ye pirngi dingwa kinde kondindre ana mambuno i ye yene sigundo yongo giu kanekane geglkwa.

Pol eremogl Timoti, God kongunmo giglendi erodungwa

¹¹ Ba Timoti, ene God yombamo motnga, ana mambuno kinde kanekane mina i ene teke ero. Ana mambuno kaima ya, God mambunomo du-yene ya pirngi ya yomba ta kanwakai yematnga ya te giglendi mogl yumbun kanekane indre ana ene mambuno windadi ere yomba tenatnga.

¹² Ene pirngi dinara i mina muku yombuglo ere di ende okuna pindre ana kor aimande moraglkwa i inatnga. Ene kor aimande meglkwa

i inatnga pre God ene aglendi yungwa. Ipre ene pirngi dinga ikra dinongugl endingo yomba mere kaningwa

¹³ Taragl prapra kor-meglkwa i God tongwa. Ana Yesus Kraiis mambuno ipre Pontias Pailat ongumuglo mina dinongugl ende tongwa. Ipre God ya Yesus Kraiis ongumutno mina na ka yegl diteinga.

¹⁴ Ene God kamo inga i sugl wakai moglo. Ene ka i di aglau erekro. Ana ene yegl eremin, yomba ye ka ipre ka kinde ta dikraglkwa. Ene wakai ere duglo bogl ere emin ana Yaglkande Yesus Kraiis wu pendigl enambuka,

¹⁵ i God yene enge dipanduglmara, ana enge i mina God eremogl Kraiis ere i-pendigl endinambuka. God yene suwara gun yeingwa i mem mambuno moglkwa, te ye suwara yombuglo pond pangwa. Ye king prapra mogl-eingwa i ye kingno moglkwa. Te yomba kande prapra mogl-eingwa i ye Yaglkande Kaima moglkwa.

¹⁶ Ye suwara goglkrukwa, te goglkrambuka. Ye ambuglange kande mina suna moglkwa pre yomba ta magl pikraglkwa. Yomba ta ye kankrikwa, te ama ye kankraglkwa. Ye suwara kangiyee kande ya yombuglomo pond i aimande aimande pai morambuka. I kaima.

Taragl merkinde ake-neingwa yomba kanno

¹⁷ Ene makandle yomba taragl merkinde ake-neingwa yomba ditemin ye nangino dembiye sikraglkwa. Te taragl i prapra yomere yegl aimande ta yei paikrambuka ipre pirngi dikraglkwa. Tamanga. Ba God suwara pirngi

kaima dinaglkwa, ye taragl wakai prapra nono gun yenamga pre norkwa.

¹⁸ Ana taragl merkinde ake-neingwa yomba ene ditemin ye kongun wakai prapra i eraglkwa, te kongun wakai prapra i ye mina pai kuno eram-buka, te deno munduno argan bogl ere ana taragl yomba tenaglkwa.

¹⁹ Ye mambuno yegl erimbi ana okuwo taragl wakai inaglkwa ikra erme imakai singwa. Yeglpre ye kor aimande moraglkwa i kaima inaglkwa.

Timoti ene kongunen sugl wakai moglo

²⁰ Timoti, God kongun ene tongwa i sugl wakai moglo. Ana ka guagua God mambunomo paikrumere dindre ana kakimbi, ‘no pirpogl sumga’ ye yegl dinaglkwa, mambuno yegl i kuno paikrukwa, ipre ene mokon to.

²¹ Yomba tau ka yegl dingwa, “No pirpogl sumga.” Ba ye aglau ere ana pirngi dingwa kon-bauna ikra kinde kendingwa. God wakaimo ene prapra mina panambiwo.

YESUS KAMO WAKAI
The New Testament in the Kuman Language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Kuman long Niugini

Copyright © 2008 The Bible Society of Papua New Guinea

© Faith Comes by Hearing

Language: Kuman

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-26

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

a58bffa6-7d79-5e34-b795-3b3ccc3f5137